

Після підписання Меморандуму щодо банківського кредитування проєктів з відновлення енергетичної інфраструктури (далі - Меморандум), постійно аналізуючи ситуацію в енергетичній інфраструктурі України та усвідомлюючи соціальну важливість даного питання, а також базуючись на принципах відповідального банкінгу, учасниками Меморандуму було прийнято рішення про внесення уточнень в Меморандум, а саме: базова ставка кредитування 13,5% річних в рамках умов базового продукту.

З метою деталізації всіх умов фінансування конкретних позичальників, про які зазначалось в підписаному Меморандумі, кожен Банк-учасник Меморандуму зобов'язується опублікувати стандарти кредитних продуктів, починаючи з базового, на своїх інтернет сайтах. Стандарти кредитних продуктів мають враховувати ризик профіль клієнта (сегмент, рейтинг, ризик статус, локацію бізнесу, фінансовий стан) та умови кредитування (тип проекту, рівень власного внеску, предмет фінансування, сума кредиту, термін, наявність і достатність забезпечення, наявність поручительства/гарантій тощо).

Повний оновлений текст Меморандуму наведений нижче.

МЕМОРАНДУМ ЩОДО БАНКІВСЬКОГО КРЕДИТУВАННЯ ПРОЄКТІВ З ВІДНОВЛЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Преамбула:

У відповідь на існуючі виклики пошкодження енергетичної інфраструктури внаслідок збройної агресії РФ, стратегічну потребу України в забезпеченні енергетичної незалежності та враховуючи важливість створення стійкої та ефективної енергетичної інфраструктури, а також останні послаблення регуляції від НБУ щодо напрямку проєктного фінансування, визнається необхідність активізації інвестицій у сектор відновлювальної енергетики та енергоефективності. Виходячи з цього, банки докладатимуть зусиль щодо організації доступного кредитування для суб'єктів підприємництва, які прагнуть реалізувати проєкти, спрямовані на підвищення рівня енергонезалежності країни. Подання заявок з інвестиційного кредитування в напрямку енергетики може здійснюватися в будь-якому відділенні банків та/або за допомогою інших каналів та розгляд буде відбуватися в пріоритетному порядку. За підсумками

спільних нарад, проведених провідними банками країни, було прийнято рішення про підписання Меморандуму щодо банківського кредитування проєктів з відновлення енергетичної інфраструктури (далі - "Меморандум"), який закладає фундамент для відкриття нових можливостей для сталого розвитку енергетичного сектору України та підтримки національної економіки.

Умови кредитування:

Враховуючи стратегічне завдання зміцнення енергетичної незалежності України та необхідність стимулювання розвитку відновлюваних джерел енергії, ми, представники провідних комерційних банків, приймаємо до уваги викладені нижче орієнтовні умови продукту фінансування інвестиційних проєктів та ініціатив у цій сфері. Наші фінансові пропозиції розроблені таким чином, щоб відповідати різним потребам суб'єктів підприємництва від мікро та малих підприємств до середнього і великого бізнесу. Напрямами фінансування можуть бути проєкти з будівництва сонячних, вітрових, біогазових станцій, біоенергетичних, газотурбінних та газопоршневих електростанцій, виробництва промислових акумуляторних батарей, високоманеврових, накопичуваних когенерацій, тощо. Для мікро і малого бізнесу (в тому числі фізичних осіб підприємців): енергозберігаючі двері/ вікна, сонячні панелі, тощо. Основний продукт - «інвестиційне кредитування» як ключовий для забезпечення оперативного та результативного фінансування ініціатив, які відповідають актуальним потребам ринку. Орієнтовні умови кредитування, викладені нижче, розроблені для забезпечення гнучкості, доступності та ефективності фінансової підтримки, яка відіграє вирішальну роль у реалізації проєктів, спрямованих на впровадження інноваційних рішень у сфері енергетики:

Продукт – інвестиційний кредит / невідновлювальна кредитна лінія;

Клієнт – суб'єкти мікро, малого, середнього та великого корпоративного підприємництва. Існуючий бізнес;

Сума кредиту – в залежності від сегменту. Мікро: до 0,5 млн євро; Малий: до 1 – 1,5 млн євро; Середній/ Корпоративний: до 10 - 25 млн євро;

Власний внесок клієнта – від 10% до 50% залежно від розміру проєкту, вартості обладнання/ проєкту, наявності грантової складової та гарантійного механізму, інших умов кредитування;

Валюта – гривня для Мікро та Малого бізнесу; гривня та/або іноземна валюта для середніх та великих корпоративних клієнтів - в разі здійснення ними експорту і достатності валютних надходжень для покриття валютного ризику, в тому числі виплат за основною сумою заборгованості за кредитом і відсотками;

Термін кредиту – до 5-7 років;

Вартість – базова ставка кредитування 13,5% річних в рамках умов базового продукту;

Локація – окрім територій високого ризику, в тому числі територій, зазначених в наказі Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України №309 від 22.12.2022, , для яких не визначена дата завершення тимчасової окупації / бойових дій;

Забезпечення – можливе беззаставне кредитування для малих проєктів Мікро та Малого бізнесу (під поруку); застава предмету фінансування (майнових прав на об'єкт, обладнання) або альтернативна застава інших активів; застава майнових прав на кошти за діючими контрактами від існуючого бізнесу (як мінімум на період імплементації проєкту та за умови відсутності іншої достатньої застави); порука власника або іншого бізнесу або корпоративна гарантія. Гарантія МФО; страхування воєнних ризиків (за можливості), інше прийнятне забезпечення відповідно до нормативних вимог НБУ;

Джерела погашення – грошові потоки від проєкту та/або існуючого бізнесу; потенційна економія витрат від запровадження енергоефективного обладнання чи власного енергозабезпечення;

Інші умови – Можлива відстрочка погашення основної суми кредиту до 6-12 місяців або до моменту введення об'єкту в експлуатацію. Субординація коштів, внесених ініціатором/ спонсором проєкту на поворотній основі. DSCR, DSRA, CAPEX/Maintenance reserve account, Cash Sweep - у разі необхідності. Використання земельної ділянки під проєкт (у випадку такого використання) з дотриманням цільового призначення земельної ділянки, наявність дозвільних документів.

Цей Меморандум є декларацією намірів банків-учасників Меморандуму брати участь у фінансуванні проєктів з розвитку енергонезалежності, відновлювальної енергетики та енергоефективності економіки України. При цьому, умови фінансування конкретних позичальників визначатимуться кожним

банком самостійно відповідно до власних кредитних політик, кредитних продуктів, процентних ставок, тарифів та діючого законодавства України.

Цей Меморандум не має на меті узгодити дії банків-учасників щодо потенційних умов кредитування енергетичних проєктів або іншим чином не допустити, обмежити чи усунути конкуренцію, зокрема, обмежити доступ інших фінансових установ чи позичальників до фінансування енергетичних проєктів.

Банки – учасники Меморандуму:

АТ «А-Банк»		Зіненко Зоя, Керівник київського регіонального управління
АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО»		Панов Сергій, Голова правління
АТ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК"		Чеснакофф Александр, Член Правління
АТ «КРЕДОБАНК»		Кореновський Орест, Виконавчий директор напрямку управління ризиками
АТ «МТБ»		Клімович Ілля, Заступник Голови правління
АТ «ОТП БАНК»		Мудрий Володимир, Голова правління
АТ «Ощадбанк»		Наумов Сергій, Голова правління
АТ "ПІРЕУС БАНК МКБ"		Кіріакопулос Янніс, Голова Правління
АТ "ПРАВЕКС БАНК"		Лещенко Руслан, Член Правління

АТ КБ "ПриватБанк"		Заїграєв Євген, Член Правління
АТ «ПУМБ»		Черненко Сергій, Голова правління
АТ «Райффайзен Банк»		Бондарєва Лариса, Заступник Голови правління
АТ «СЕНС Банк»		Зубченко Олена, Заступниця Голови правління
АТ «Укргазбанк»		Морозов Родіон, В.о. Голови Правління
АТ «Укресімбанк»		Страхова Вікторія, Член Наглядової Ради
АТ «УКРСИББАНК»		Савчук Наталія, Заступник Голови Правління, Головний операційний директор